

L
aps



1960

SPALIS

Nr. 8

eglutė

eglutė

vaikų laikraštėlis

TURINYS

	psl.
Rudeninė malda — Lina Jūraitė	3
Saulė motulė — Vanda Frankienė	4
I giružę — dainelė	8
Pirmoji diena mokykloje — Linvydas Inga	9
Spalis — Vyda Liaugaudaitė	12
Trys — Stasys Jakštas	12
Pirmas nepasisekimas — Z. Girdauskas	13
Jaunoji šeimininkė — V. Jonikas	15
Daržovių vestuvės — J. Minelga	16
Šimtmečių sargas	18
Asiliukai — El. G-ė	20
Kodėl valtis ir laivus daro smailius? ..	22
Algis ir Alytė	23
Truputį pagalvok	24
Rudens lapo galvosūkis	25
Mįslės	26
Minklės	27
Pasijuokime	27
Gatvė, kurioje gyvenu — J. Bradūnas	29
Gyvasis žaislas — E. Bradūnaitė	29
Priežodžiai, galvosūkių atsakymai	30
Šventės ir vardinės — St. Yla ir A. Salys	32

SPALIS

1960

LEIDŽIA

Lietuvių Kultūros Institutas

REDAGUOJA IR ADMINIS-
TRUOJA Nekaltai Pradėtosios
Marijos Seserys

Prenumerata metams — \$4.00,
atskiras numeris 40 centų. Pini-
gus, užsakymus, adresų pakeiti-
mus ir raštus prašome siųsti ir
visais redakcijos ir administra-
cijos reikalais kreiptis:

“EGLUTĖ”,

Immaculate Conception Convent,
R. F. D. 2,
Putnam, Connecticut.

ILIUSTRACIJOS

Aldona Simutytė—psl. 1, 31, 32.
M. Eidukevičiūtė—psl. 4, 6, 13,
14.
P. Osmolskis—psl. 10, 22.
M. Žukauskienė—psl. 16, 17.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR.
Magazine for children. Publish-
ed monthly except July and
August, by the Lithuanian Cul-
tural Institute. Office of Pub-
lication, Immaculate Conception
Convent, R. F. D. 2, Putnam,
Connecticut. Subscription \$4.00
yearly. Single copy 40¢. Entered
as second class matter March
27, 1952, Putnam, Connecticut,
under the act of March 3, 1879.

Immaculata Press,
Putnam, Connecticut.



RUDEINĖ MALDA

Lina Jūraitė

Dievulėli, jau medeliai
Dėvi margas sukneles,
Ir kai papučia vėjelis,
Jie dainuoja daineles.

Ir Dievuli, jau lapeliai
Raudoni ir geltoni
Šokinėja ant takelio —
Kokie jie visi linksmi!

Man patinka rudenėlis,
Bet, Dievuli, ar žinai,
Kad daržely mano gėlės
Jau užmigo? Ar matai?

Greit be lapų bus medukai,
Žiemužėlė netoli.
Ar pavasarį gėliukės
Vėl pabus? O, jei gali,

Pašnibždėki angelėliams,
Kad globotų medelius,
Kad primintų paukštužėliams
Skristi į šiltus kraštus.

Merkiasi jau man akelės,
(Bet labai myliu Tave!)
Angelėli mano geras,
Šiąnakt saugoki mane.



SAULĖ MOTULĖ

Vanda Frankienė

(tėsinys)

Su didele baime Sauliukas pasiekė sodybos kiemą. Neramiai, su plasdančia širdim įžengė į svetimus namus.

Čia jį pasitiko keli vaikeliai ir moteriškė. Kai pasisakė ko atėjęs, sutiko jį priimti, pavalgydino ir tuoj pat išleido į laukus gyvulių ganyti.

Taip ir prasidėjo Sauliuko gyvenimas žemėje. Labai anksti kėlė, varė karvutes į laukus, mirko lietučiui lyjant, šalo vėjui pučiant; menkai valgė ir dar menkesnį apdarėlį dėvėjo. O kaip ilgu buvo be mamytės, kaip neapsakomai ilgu!.. Niekas jo neguldė į minkštą patalėlį, niekas nepasiūlė skanesnio kšnelio, niekas nepaguodė, niekas neužjautė. Dažnai žiūrėjo Sauliukas į dangų, tačiau, būdamas žemės vaikelis, negalėjo pamatyti tikrosios mamytės — Saulės veido.

Saulė Motulė labai ilgėjosi savo vaikelio, o negalėdama jo matyti, dažnai verkė. Paslėpusi veidą tarp debesėlių, ji verkdamo kiekvieną dieną, o jos karštos ašaros džiovino žoles ir medžius. Jos jauki šilima nebepasiekė visų žemės kampų.

Saulės Motulės ašaros išdegino puikųjį Burtininkės sodą. Supyko Burtininkė. Pavirtusi pelėda, skraidė baisiai šaukdama, klykdama ir klausinėjo gyvulių, medžių ir paukščių, ar nežino, kas atsitiko su Saule, kad ji nebemoka

globoti žemės augalų. Niekas nieko nežinojo apie Saulę, niekas nieko negirdėjo, tik piktasis Šiaurys išdavė Burtininkei Saulės Motulės paslaptį.

Sukliko, suriko iš džiaugsmo pelėda ir, vėl pasivertus Burtininke, išdūmė jieškoti Saulės vaiko.

— Atkeršysiu Saulei — nužudysiu jos vaiką! — pro sukąstus iš piktumo dantis prašvokštė Burtininkė ir, kvatodama iš džiaugsmo, dūmė greičiau už vėją.

Skraidė miškuose, jieškojo laukuose, lekiojo miestų bokštais ir stogais, bet niekur nesurado tokio vaikelio, kuris būtų panašus į Saulę.

Apsiputojusi, pavargusi, atsigulė pakrūmėje pasilsėti. Visai netoli Sauliukas ganė karvutes. Atsisėdęs ant kelmo, jis pūtė karklinę dūdelę, jos garsais išduodamas visą savo ilgesį ir skausmą. Žiūrėjo jis į dangų, kur gyveno jo mylimoji motulė. Jis pasakojo jai, kaip skurdu gyventi be mamytės vaikelui, kaip jis gailisi ją ir broliukus palikęs...

Piktoji Burtininkė įsiklausė ir išskaitė dūdelės ilgesinguose garsuose visą Sauliuko skundą ir atspėjo dūduojančio paslaptį. Ji puolė prie vaiko, čiupo jį į glėbį ir nusiėmė į savo išdžiūvusį sodą. Pastatė jį Burtininkė tarp išdžiūvusių medžių, iškėlė virš jo savo kaulėtas rankas ir ėmė burti, kažką tyliai murmeldama, ir staiga baisiu balsu suriko:

—Buriu, buriu — pavirsk, vaike,
išdžiūvusiu medžiu!

Supurtė, sujudino kažkas Sauliuką, ir jis pavirto išdžiūvusiu medeliu.

— Ai, ai, motule! — dejavo išdžiūvęs medelis, o jame plakė gyva vaiko širdis.

Tuo tarpu Saulė Motulė suvargusi, nuliūdusi nukeliavo į dangų pas Dievulį ir Jį prašė, maldavo — leisti jai naktimis klajoti po žemę, jieškoti savo vaikelio. Dievulis jos prašymo išklausė: davė jai stebuklingą gėlelę, kurią prisigėdusi, ji pavirsdavo į moteriškę ir naktimis keliaudavo, jieškodama savo sūnelio.

Daug naktų keliavo Saulė. Jos kurpaitės nuplyšo, akys pavargo nuo jėškojimo, nuo žiūrėjimo; širdis skausmu plakė, nes vis negalėjo surasti savo Spindulėlio. Ji klausinėjo medžių, teiravosi pas gyvulėlius, sutiktus žmones meiliai užkalbindavo, — bet vis veltui: niekas nematęs, niekas nepažinęs jos sūnelio.

Vieną naktį, kai pavargusi Saulė Motulė atsisėdo po seneliu medžiu pasilsėti, išgirdo gailų verksmą. Apsidairiusi suvokė, kad jis ateina iš artimo medžio drevės.

— Kas čia verkia? — paklausė Saulė Motulė.

— Aš, Laumė, visų laumių karalaitė — pati jauniausioji, pati gražiausioji — esu pasmerkta visą amžių toje drevėje gyventi, nes piktoji Burtininkė man miegančiai nukirpo mano gražiasias kasas.



— Ar nežinai kartais, Laumele, kur yra mano sūnelis, — paklausė Saulė Motulė.

— Aš viską žinau, aš viską mačiau. Jei atiduosi man savo aukso kasas, pasakysiu, kur yra tavo vaikelis.

Nudžiugo Saulė Motulė, ir atidavė Laumei savo aukso kasas.

Gavusi aukso kasas, Laumė džiaugėsi, šoko, dainavo, o paskui — tris kartus suplojo delnais, kažką pakuždėjo — ir atbildėjo aukso vežimas, baltais žirgais pakinkytas. Susėdo abi į tą vežimą ir ne važiuote važiavo, o skriste skri-

do į piktosios Burtininkės išdžiūvusį sodą. Parodė Laumė Motulei jį ir pasakė:

— Ar matai galybę išdžiūvusių medelių? Jie visi vienodi. Jei atpažinsi savąjį vaikelį — jį atgaivinsi. Dings burtai, medis taps gyvu tavo vaikiu ir jį nusineši į savo tėviškėlę. Jis niekados nebenorės būti žemės vaikiu, nes suprato, kokia laimė gyventi pas mamytę. — Tai tarusi, pati Laumė ir jos žirgai — dingo.

— Ak, kokia daugybė medžių! — šnabždėjo pati sau susirūpinusi Motulė, — ir kaip jie visi panašūs! Kuris gi iš jų mano sūnelis?

Vaikščiojo Motulė tarp sausų medžių stagarų, glostė kiekvieną ir kalbino. Bet visi jie buvo tylūs, nebyliai — piktųjų burtų aukos. Įsiklausiusi, ji pajuto, kad kiekviename medyje plaka širdis, — dar taip gailiai ir skausmingai; kažką šnara, kalba... Tačiau tos kalbos Motulė nesupranta..

Bet..., kas tai? — To medelio širdis kažkaip kitaip plaka... Taip suprantamai, meiliai!..

— Tai mano sūnelis, tai mano vaikelis! — iš džiaugsmo prataria Motulė ir apglėbia medį.

Sujuda, susiūbuoja padžiūvėlis medis ir dingsta. Bet čia pat išvysta sūnelį — savo mažąjį Spindulėlį.

Apkabina Spindulėlis savo mamą, myluoja, bučiuoja ir prašo:

— Atleisk man, mamytė, kad buvau užmiršęs ir palikęs tave.

Laiminga Saulė apkabino savo vaikelį ir linksma nuškrido į savąją karalystę.

Saulės karalystėje buvo didelė šventė, kai grįžo mažasis Spindulėlis. Džiaugėsi mamytė, džiaugėsi broliukai, o labiausiai džiaugėsi pats Sauliukas — Spinduliukas. Kiekvieną rytą laimingas ir linksmas skrenda jis į žemę ir vėl grįžta kartu su mamyte ir broliukais.

Saulė Motulė iš džiaugsmo, jog surado savo vaikelį, atšildė Burtininkės sodą, kad sausieji medeliai žiedais pasipuoštų.

I GIRUŽĘ

Žodž. J. Minelgos

Muz. V. Kerbalio

Linksmi



I gi - ru - žę, I gi - ru - žę, Kur bi - te - lių
spia - čiai ū - žia, Kur uis bel - džia - si ge -
nys, ... Trau - kia Ri - mas ir Be - nys.

Eiklios kojos nenustovi, —
Strikt per kupstą, švilpt per
griovį.
Tipu-tapu keleliu,
Tripu-trepu liepteliu.

Už upelio žalias miškas
Šlama, gaudžia, aidi, pyška.
Nardo vėjas ū-ū-ū
Tarp eglaičių ir pušų.

Šlepu-šlepu, minkšta kojai,
Draikos vešlūs uogienojai.
Ant minkštučių samanų
Pilna uogų raudonų.

Baravykai, slidžios guotės
Kelia galvas iš rikiuotės.
Supas kekės riešutų —
Trešku-brašku tarp dantų.

Voveraitė medy zuja,
Nusiraškius eglės skują.
Moja debesiui giria
Su lapuota kepure.

PIRMOJI DIENA MOKYKLOJE

Linvydas Inga

Gilelę šiomet pirmąjį kartą nuvedžiau į mokyklą. Pirmąjį skyrių. Darželio nelankė — mokėsi pas mamą. Pramoko gražiai lietuviškai skaityti. Angliškai namie nekalbėjome, ir Gilelė tiek temokėjo, kiek buvo iš Ginto ar kitų vaikų nugirdusi. Gintelis vis erzino ir baugino:

— E, tu nueisi ir nieko nesuprasi. Vaikai juoksis.

— Ot, ir nesijuoks, — atkirto Gilė. — Aš kalbėsiu lietuviškai, kaip tetė ir mama.

— Seselė nesupras.

— Supras, supras. Aš jau kalbėjau, kaip buvau procesijoje. Tu nieko nežinai.

Bet Gilelei vis dėl to knietėjo širdį, kaip ten bus. Kai reikėjo eiti, ji mane apsikabino ir prašė:

— Tetuk, nuvesk!

— Tave Gintas nusives, — atsakiau. — Aš turiu eiti į darbą.

— Tai mama.

— Mama turi darbo. Kam ją varginti? Gintas jau trejus metus lankė mokyklą. Visa žino, ir nuves.

— Kad Gintas jau išbėgo...

— Išbėgo? — atsiliepė iš virtuvės mama. — Tai šelmis.

— Jis sakė, kad manęs neves, — nusiskundė Gilė. — Sakė, kad nenori. Su manim nenori.

— Aš jam, kaip pareis, — užsirūstino mama. — Tai tu, tetuk, nuveski, eidamas darban. Nebus toli iš kelio. Reikia su sesele pakalbėti.

Seselė maloniai mus pasitiko, dar kieme, ir Gilelę paėmė savo globon. Aš visą dieną dirbdamas galvojau, kaip jai toji pirma diena sekėsi.

Grižo ji kartu su Gintu smagi ir linksma.

— Seselė liepė, kad Gintas mane parvestų, — pasigyrė.

— Ir gerai jam, — atsakė mama. — O ko iš ryto išbėgai nepalaukdamas? Taip negražu, Gintai. Sesytę reikia globoti, žinai. Kai užaugs, ji tau padės. Matysi.

— E, kada ji užaugs. Toks pipiras. Visos jos tokios susirinko. Tik klykia, laksto, šokinėja, kaip kvailos...

— Na, Gintai, — subariau, — tu taip nekalbėk, o tai nieko iš manęs negausi. Tu žinai?

Gintas nuleido akis ir vyniojo staltiesės kampą. Mama jam kepštelėjo per pirštus. Staltiesė slystelėjo, žemėn nukrito knyga. Gilelė vikriai pakėlė.

— Nauja? Čia, tete, pasakos? — paklausė.

— Ne, Gilele. Čia rašoma apie Žalgirio mūšį. Tau bus dar per sunki. Va, Gintai, imk ir skaityk! Ir būk geras.

— Būsiu, — numykė po nosim. — Ačiū.

Vakare Ginto nuotaika jau buvo pasitaisiusi. Jis sė-



dėjo sofoje. Gilė buvo kamputyje susiraičiusi. Abudu žiūrinėjo paveiksliukus.

— Va, matai, viduryje — tai Vytautas, didysis Lietuvos kunigaikštis. Rankas yra iškėlęs, su kalaviju, — aiškino. — O čia tai kryžiuočių magistras ant balto arklio. Jį duria...

— O kodėl jį duria? — paklausė Gilė.

— Kad jis priešas... Jeigu jo nedurtų, tai jis Vytautą nudurtų.

— Ne, jis pabėgtų. Tetukas sakė, kad jis buvo labai smarkus.

— Tu nieko nesupranti. Čia mūsų. Negalima bėgti, reikia priešą mušti.

— O kodėl jį reikia mušti?

— Kad negeras. Lietuvą puldinėjo, degino sodybas, žmones į nelaisvę varė, jų žemes užiminėjo. Tie kryžiuočiai darė taip, kaip dabar daro bolševikai. Tetė sakė... Čia, žiūrėk, vienas kryžiuotis joja su mergaite... Motina vejasi iš paskos. Vytautas turėjo savo žmones nuo tokių priešų ginti. Ir juos visai sumušė Žalgirio kovoje. Aš skaičiau. Daugiau jie Lietuvos nebepuldinėjo taip žiauriai.

— Palauk, Gintai, parodyk dar! Aš noriu pažiūrėti į tą mergaitę. Tai, tur būt, Nedingė?

— Nežinau. Reikėtų tetuko paklausti.

Gilelė smuktelėjo nuo sofos ir atsirado pas mane.

— Tetuk, eikš, ką parodysiu. Mes radome dingusią Nedingę. Gintas turi.

— Ar tą lėlę?

— Ne, mergaitę, kurią kryžiuočiai pagrobė. Eikš!

Turėjau eiti. Gilei negalima buvo atsispirti, kai ji tempė už rankos. Gintas supo kojas, sėdėdamas sofoje.

— Gintai, tu nesispardyk, — pastebėjo praeidama mama.

— Aš joju, — šelmiškai atsiliepė Gintas. — Va, tete, kryžiuotis joja ir mergaitę nešasi, kaip vanagas. Ar tai Nedingė?

— Ne, čia daug senesni laikai. Iš Algirdo ir Kęstučio dienų. Tada jau Nedingė negyveno, jei ir buvo gyva. Čia, greičiausia, Žemaitijos užpuolimas. Bet jūs gi žinote, kad Vytautas Žemaitiją apgynė nuo kryžiuočių. Tada išvado ir daug belaisvių.

— O mes išvaduosime Lietuvą, — išdidžiai pasitempė Gintas.

— Gerai kalbi, Gintai. Užtat būk geras, globok sesytę. Kalbėk su ja tik lietuviškai. Lietuvą vaduos tik tie, kurie jos nepamiršta.

— Mes nepamiršime, — abudu atsakė eidami vakarienės, kuriai mama mus visus kvietė.

SPALIS

Vyda Liaugaudaitė

Pamažu atslenka šaltis,
Vėjas glosto lapelius,
Ir saulutė užsimiršus
Šildo kaip gėstanti anglis.

Šaltis, jau atėjęs,
Susitaręs su vėju,
Kviečia lapus į puotelę;
Kviečia lapus pasišokt.

Lapai apsidžiaugia, skuba
Greitai pasipuošt.
Vilkdamies kilmingais rūbais
Lenktyniauja dėl spalvų.

Pasipuošę kaip margučiai,
Bėga, šoka su vėju,
Ir saulutės švelniam žvilgsny
linksmi skraido su vėju.

T R Y S

Stasys Jakštas

Aš turėjau katiniuką,
Mama pirko sviediniuką...
Aš su Margiu kambarėly
Ritinėjom sviedinėlj – –
Ir taip gaudėm visą dieną
Vienas kitą, dviese vieną.

Vakare lovelę klojo
Ir mama mane žegnojo...
Aš glaudžiau ir sviedinėlj
Ir Margiuką katinėlj,
Nes rytoj, kai kels saulelė,
Žaisim katę, žaisim pelę.



PIRMAS NEPASISEKIMAS

Zigmas Girdauskas

Sulaukęs penkių metų aš pasijutau dideliu vyru. Gavau naujas kelnės su diržu. Jau be didelio vargo galėjau ištrūkti nuo gaigalo, gaidžio ir žąsino. Jie jau nebebuvo man pabaisos. Jei kuris iš jų norėdavo mane pagauti, aš neverkiau ir nesišaukiau mamytės. Mano kojos išnešdavo iš pavojaus.

Laksčiau pats vienas. Galėjau išbėgti į ganyklas pas vyresnį brolių Antanuką, kuris ten ganė karvių ir avių bandą. Nežiūrint mano didelės pažangos kojose, Antanukas buvo daug daugiau pažengęs. Jis visada turėjo ką nors naujo po savo trumpai nukirptais plaukais. Mes žaidėme visą laiką: kasėme šulinius, iš medžių šakų statėme namus. Vėliau, rudeniop, kūrenome ugnį. Ugnyje kepėme ir valgėme bulves bei ažuolų giles.

Vienas iš daugelio mano brolio laimėjimų buvo draugystė su dideliu juodu avinu. Avinas turėjo ilgus riestus ragus. Jis mėgo mus, mes grįždami iš sodo su pilnomis kišenėmis obuolių, nepagailėdavome duoti ir jam. Mes pavadinome jį Burinu. Avinas vardą priėmė. Kai tik išgirdavo savo vardą, skubėdamas bėgdavo pas mus. Burinas imdavo viską iš rankų, ką valgomo mes turėdavom. Už mūsų vaišingumą Burinas leisdavo mums pajodinėti ant jo minkštos nugaros. Taip mūsų draugystė žydėjo ilgą laiką.

Vieną dieną Antanukas pradėjo mokyti Buriną muštis. Jis paėmė ilgą lazda, užmovė ant jos kepurę ir su šiuo įrankiu pradėjo Buriną erzinti. Atsistojęs už avižų rikutės, Antanukas bakstelėjo į Burino kaktą. Burinas matyt

galvojo, kad tai žaidimas. Bet Antanukas baksnojo vis smarkiau ir skaudžiau. Tada Burinas pakeitė savo nuomonę. Jis atsibėgėjo atbulas ir su visu smarkumu bėgo priekin. Jis taikė į ant lazdos laikomą kepurę, bet ši staiga dingo. Burinas nebegalėjo susilaikyti, visa jėga kirta į avižų rikutę ir persivertė per galvą. Antanukas gi buvo jau toli nuo rikutės ir garsiai kvatojosi, kad apgavo savo draugą Buriną. Burinas lėtai atsistojo, papurtė galvą ir nuėjo tiesiai pas avių kaimenę.

Mudu su Antanuku pajutome, kad užgavome Burino išdidumą. Antanukas bandė jam prisigerinti, bet buvo atsargus. Tik grįžusį namo, tvarte, mėgino paerzinti.

Burino draugiškumas mums vėso. Jis vis dar imdavo iš rankų ką valgomo jam davėm. Bet vengė daugiau draugauti.

Vėlai rudenį, kai pirmas šaltis sukaustė žemę, karvių banda jau buvo tvarte. Dar mažas avių būrelis buvo palikęs tuščiuose laukuose. Antanukas jau vėl buvo sugrįžęs į mokyklą. Vieną rytą bepusryčiaujant tėvelis man sako:

— Zigmuk, gal tu gali išginti avis į laukus?

— Taip, tėveli, galiu, — atsakiau linksmi.

— Pasaugosi jas, kad pertoli nenuėitų, — pridėjo tėvelis.

Aš jaučiausi didelis vyras, kad tėvelis gali man patikėti tokį svarbų darbą. Tuo po pusryčių nubėgau į tvartą ir atidaręs duris išleidau avis laukan. Avys viena po kitos išėjo, o Burinas buvo paskutinis. Taip visas būrelis išmaršavome į paaugusius rugių želmenis. Buvau pažengęs tik kelis žingsnius už kiemo vartų,



JAUNOJI ŠEIMININKĖ

V. Jonikas

Skaistė kepti jau mokės,
Tu be reikalo juokies —
Bus gardu ir saldu
Tartum būtų du medu!

Reikia miltų ir mielių,
Kiaušiniukų nors kelių
Ir keptuvės, ir ugnies —
Pyragaičiai šokinės — — —

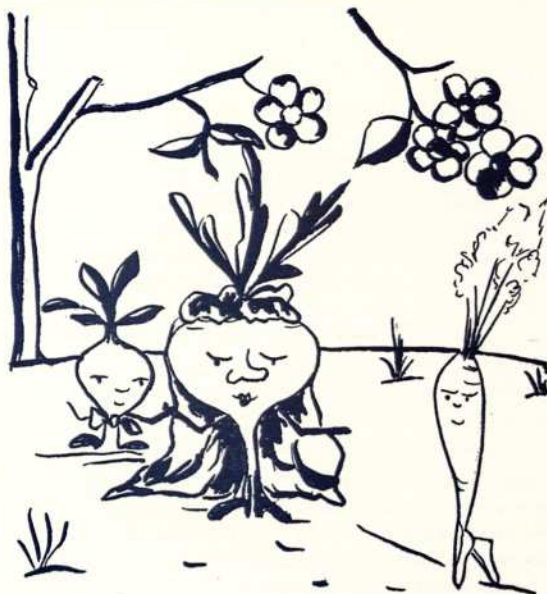
Skaistė svečią užprašys,
Jai svetelis pasakys —
Tai gardu, tai saldu
Tartum būtų du medu!

kai Burinas staiga atsisuko į mane. Jis vieną akimirką įsmeigė akis į mane, tarsi kažką svarstydamas. Tada atsibėgėjo atbulas ir visu smarkumu kirto ragais į patį vidurį mano pilvo. Parmuštas žemėn, aš pradėjau taip garsiai rėkti, kiek tik mano jėgos leido. Burinas nekreipė dėmesio į mano keliamą triukšmą. Jis be pasigailėjimo ruošėsi sekančiam kirčiui. Pašokau bėgti, Burinas mane pasivijo ir antru smūgiu dėjo į užpakalį. Aš buvau taip išgąsdintas, kad vos begalėjau rėkti. Laukiau daugiau smūgių.

Laimei mano mamytė staiga atsirado šalia manęs. Ji turėjo rankose storą stiprią lazda. Dabar dvikova vyko tarp mamytės ir Burino. Pašokau, įsikirtau į platų mamytės sijoną ir tylėdamas stebėjau jos stiprius smūgius Burinui į kaktą. Pagaliau mama drožė jam su stora lazda per ragus, ir jis paliko mūšį. Purtydamas galvą, lėtai nutrepeno pas tolėliau besiganančias avis.

Nuo šio laiko Burinas neskaitė mane savo viršininku, bet silpnu priešu. Jis iš toli mane vydavosi, nes buvo tikras savo pergale. Aš taip buvau įbaugintas, kad niekada negalvojau apie pajodinėjimą ant jo minkštos nugaros. Tėvelis tai suprato, bet patarė geriau vengti Burino.

Taip mano penkių metų vyriška ambicija buvo sulaužyta riestų Burino ragų.



DARŽOVIŲ VESTUVĖS

Jonas Mielga

Kelia ropė vestuves
Su bernaikiu ridiku.
Aguonėle, batavės
Sukas morka ratuku.

Groja žiogasmuikeliu
Atsisėdęs ant tvoros.
Po šermukšni, po žaliu
Trepši pora rie poros.

Žengia krievs išdidus
Kai salota per šalies.
Tuoj ašotin lauks midus,
Pieno upės išlies.



Pamidoras jų piršlys
Sukinėjas tarp svečių.
Kai batvinis čia užklys,
Duos riestainių kvepiančių.

Svočia, močia petruška
Raiko sūrį, pyragus.
Jai arbūzas nei už ką, —
Duoda samčiu per nagus.



Atvažiuoja kraitvežiai, —
Agurkėlis su krapu.
Kloja patalą ežiai
Po saulėgražos lapu.

Šoks sveteliai — valgys, gers
Apie laužą vakare,
Kol svogūnas nusivers
Po kopūsto kepure.



ŠIMTMEČIŲ SARGAS

— Kas ta didelė statula? — sušuko Antanukas.

— Na, ar nematai, kad liūtas? — atkirto Jonukas.

— Bet kodėl veidas ne liūto, o žmogaus? — nenusileido Antanukas.

— Palaukit, palaukit, vaikai! — sudraudė brolis Petras. — Mes paklausim to žmogaus prie kupranugarių — jis paaiškins kas čia per daiktas.

Jaunieji keliauninkai grūdosi vienas per kitą, kad būtų kuo arčiau, kad geriau girdėtų. O tas keistai apsirengęs barzdotas žmogus pasakojo:

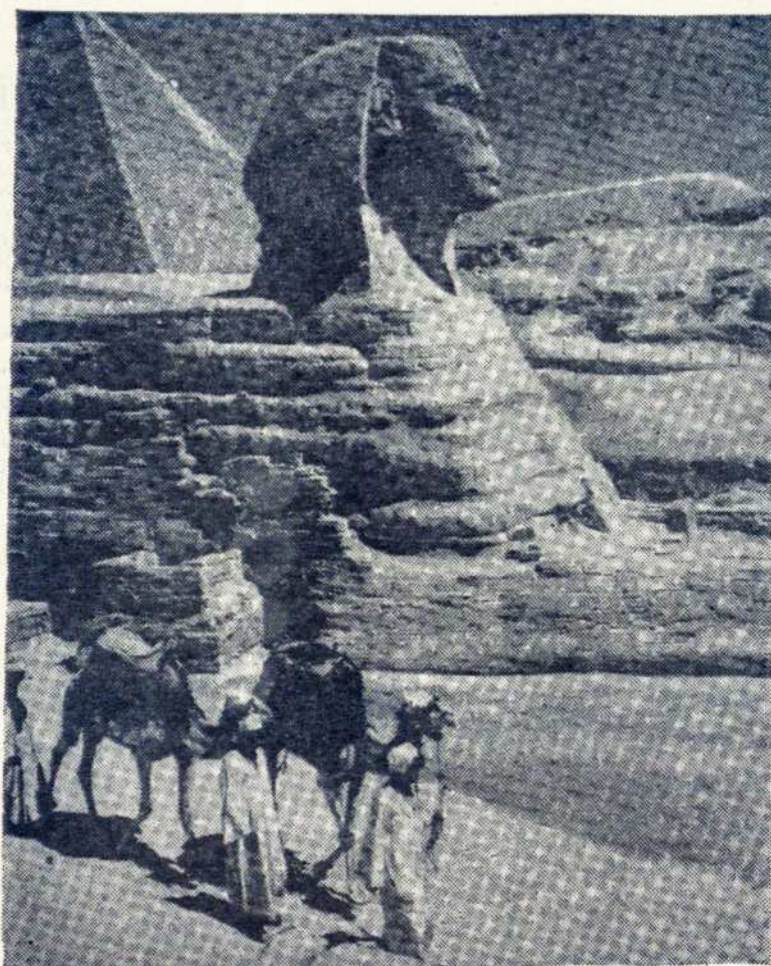
— Šį paminklą egiptiečiai pastatė kartu su piramidėm. Jis vaizdavo jų dievą. Galva atrodo kaip žmogaus, o kūnas liūto. Seniau šis sfinksas turėjo gražią barzdą, nosį. O galvą puošė karališkasis gaubtuvas. Bet per tuos 5 tūkstančius metų sfinksui teko daug pergyventi. Amžiams slenkant jo visą kūną uždengė smėlis, o virš dykumų liko kyšoti tik jo galva. Musulmonai, manydami, kad tai svetimšalių dievas, labai sužalojo sfinkso veidą. Vienas egiptiečių generolas, norėdamas kareivius išmokyti artilerijos, naudojo

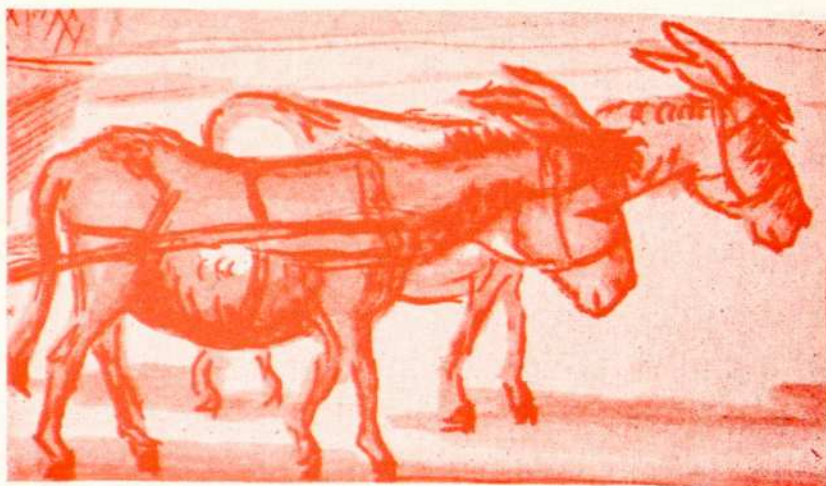
jį kaip taikinį. Tuo būdu sfinksas neteko 6 pėdų nosies ir 8 pėdų barzdos.

Visai neseniai archeologai (žmonės, kurie tyrinėja praeitį ir iš senovės užsilikusius paminklus bei namus) atkasė visą sfinkso kūną, kurį nuo įvairaus sužalojimo per šimtmečius saugojo smėlis.

Berniukai vaikščiojo aplink, laipiojo ant sfinkso kūno, žiūrėjo į keistus paveikslukus, kurie buvo ant jo iškalti žmonių, kurie rašydavo paveikslukais, o ne raidėmis, kaip mes dabar. Daug jie apžiūrėjo kol pagaliau pradėjo leisti saulė virš dykumų. Rausvam dangui skendo piramidžių ir sfinkso šešėliai, kai jauni skautukai jiems tarė sudiev.

Šalia didžiųjų
piramidžių,
sfinksas
atrodo kaip
ištikimas
šimtmečių
sargas





ASILIUKAI

El. G-é

Buvau tuomet dvylikos metų. Mano sesutė Evutė ėjo vienuoliktuosius. Gyvenome didelio miesto pačiame pakraštyje. Mūsų kaimynas, turtingas prekybininkas Rozenbergas, sumanė metams išvažiuoti į šiltuosius kraštus; to reikalavo jo žmonos sunkios ligos gydymas. O turėjo jis pora asiliukų, kuriais iš tolo gėrėjomės. Vienas jų buvo Pilkis, antras Gelčius. Širdies gilumoje, prisipažįstu, net truputį pavydėjau Rozenbergams tų keistų gyvulėlių — niekur kitur panašių nematydavau. Įsivaizduokite mano ir Evutės džiaugsmą, kai tėvelis parėjęs vakarienės pranešė mums, kad nuo ryt dienos asiliukai gyvens mūsų tvarte ir per ištisus metus, iki kol Rozenbergai gyvens Italijoje, turėsime juos globoti ir turėsime teisę jais važinėti.

Jūs, turbūt, visi žinote, kaip atrodo asilas: panašus į arklių, bet žymiai už jų mažesnis, ilgaausis, turi ilgą, tokią pat, kaip karvės, uodegą. Visai neteisingai asilus vadina bukapročiais. Priešingai, jie yra gudrūs, pasakyčiau net labai gudrūs sutvėrimai. Tik nemėgsta žmogaus įsakymų klausyti, o elgiasi taip, kaip patys nori. O jų norai dažniausiai visai nesutampa su valdančio juos žmogaus norais. Greit įsitikinome, ką reiškia asilo užsispyrimas. Žiema buvo jau įsigalėjusi, gražiai pasnigo, tai sekmadienio popietę pakin-

kėme Pilkį ir Gelčių į rogutes, susėdome tryse — tėvelis ir mudvi su Evute; raginame važiuoti, o asilai nė iš vietos. Dairosi į tvartą, matyti nutarė, kad esti šieną namie geriau, negu šaltyje traukti prikrautas roges. Nepadėjo nei botagu pliauškinimas, nei barimasis. Ką daryti? Staiga dingtelėjo man įsikibti Pilkiui į uodegą ir gero-kai ją atgal patampyti. “Tai jūs norite, kad aš atbulas eičiau?” — nutarė asilas. “To tai nebus”, ir ėmė bėgti pirmyn. Gelčius jam pri-tarė ir pradėjome puikiai važiuoti. Bet neilgam: asiliukams nepa-tiko traukti roges prieš kalną; pastebėję šalutinį keliuką, staiga juo pasuko. Išvirtome į sniegą. Gerai, kad tėvelis nepaleido vadelių iš rankų ir tuoj sustabdė nepaklusnius “žirgus”. Tik susitvarkę ėmėm toliau važiuoti, bet čia ištiko mus kitas nemalonumas. Priešais va-žiavo ūkininkas pasikinkęs dveigį arkliuką, kuris dar neturėjo pro-gos susitikti su asilu. Pamatęs padarą panašų į arklį, bet ne arklių giminės, pasibaidė ir ėmė nesuvaldomai šuoliuoti, kol atsitrenkė į pasitaikiusią tvorą.

Vėliau su mūsų asilais turėjome ir daugiau nemalonių atsiti-kimų: tai patys jų negalėjome suvaldyti, tai vežikų arkliai pasi-baidydavo. Nutarėme jais nebevažinėti. Laikas nuo laiko išleisda-vom juos pabėgioti mūsų kieme. Eidamos jų lankyti mudvi su se-sute visuomet nešėmės duonos plutų, morkų ar net cukraus gabalė-lių. Asiliukai mus pamatę tuoj atbėgdavo, atkišdavo snukučius, pa-dėkodavo garsiu I-a, I-a, o Pilkis labiau išdidus, įsitikinęs, kad dau-giau nieko nebegaus, imdavo judinti ausimis reikšdamas savo ne-pasitenkinimą ir nužygiuodavo tolyn. Kai po metų grįžo ponai Ro-zenbergai ir atėjo jų atsiimti, gaila buvo skirtis su Pilkiu ir Gel-čium — taip su jais buvome susidraugavusios.

IŠTARK GREITAI:

Gervė gyrūnė gyrėsi gerą girą girioje gėrusi.

Geltonas gaidys gieda girininko garduke.

Kupeta su kupetaite, pakupetis su kupetviete.

Virvė, virvelė, virvykštė ir virvogalis.

KODĖL VALTIS IR LAIVUS DARO SMAILIUS

Ištieskit savo rankos plaštaką suglaustais pirštais, padėkit ant vandens ir staiga paspauskit plaštaką žemyn arba įkišę į vandenį, patraukit taip į šalį. Pajuskit, kad jūsų plaštaką vanduo sulaiko, priešinas. Su ta pačia plaštaka skiausčia patraukit per vandenį, arba pirštais pirma kiškite gilyn — lengvai eis, nes mažiau ranka kliudys vandens. Arba dar paprasčiau: paimkit stalinį peilį ir patraukit jo plokštumą per vandenį kibire — jusit vandens pasipriešinimą. Patraukit su tuo pačiu peiliu ašmenimis — beveik visai nejusit pasipriešinimo.

Ar esate matę žuvį? Jos snukis smailus. Ar esate matę žuvį plaukiant? Savo snukučiu ji neria į priekį. Skersa žuvis visai negalėtų paplaukti, nes daug kliudytų vandens.

Dėl to ir laivus daro smailius, kad vandens mažiau kliudytų plaukdami, o jei ką kliudys, kad lengviau praskleistų į šalį.

Ar esate matę kertant malkas? Kirvio ašmens aštrūs, o toliau kirvis storėja. Į medį pirmiau lenda aštruma, o paskui storuma ir taip plėšia medį. Ir smailus laivas, kad ir toliau storėdamas, lengvai skiria vandenį į šalį.

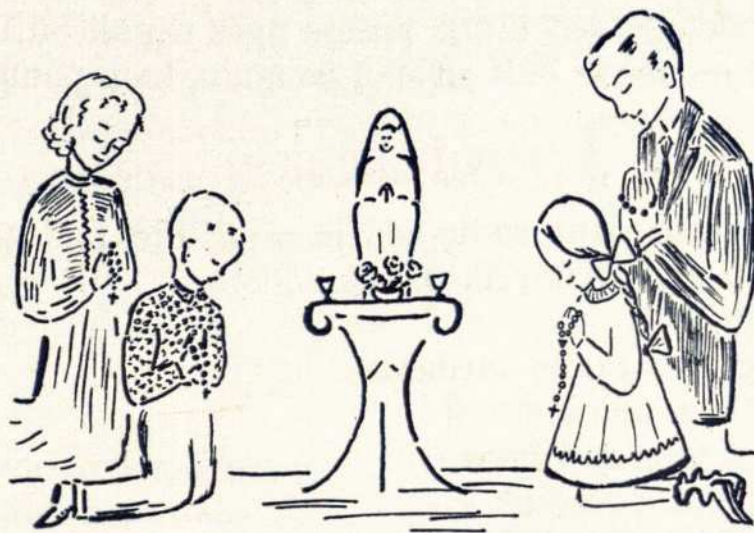


ALGIS IR ALYTĖ



Mama kalba Rimgaudukui,
Nori, kad jis geras būtų,
Poterėlius sukalbėtų,
Ir Mariją kad mylėtų.

Bet tas vaikas, tarsi vėjas,
Tiktai švaistos, sukinėjas,
O rožančių sukalbėti?
Jis nenor' to nė girdėti!



Ar žinotai tu, Rimuti,
Jog visi geri vaikučiai
Pamaldžiai rožančių kalba
Motinos Marijos garbei?

Meldžias Algis ir Alytė;
Su jais tėtis ir mamytė,
Už tėvynę — gimtą šalį:
Ten slapta tik melstis gali.



TRUPUTĮ PAGALVOK



GRAMATIKOS UŽDAVINYS

Jonukas, išeidamas į miestą, paliko savo sesutei raščiuką: "Jeigu eisi pasivaikščioti, neik įšilus, nes gali sutikti vilką".

Onutė, radus tokį raštelį, tiktai nusistebėjo. Ir pasivaikščioti išėjo, nes iš tikro visai nebuvo įšilus. O vaikščioti juodu mėgdavo netolimuose šiluose. Onutė perėjo vieną šilą, įžengė į kitą, ogi žiūri — vilkas! Gerai, kad sargybinis vaikščiojo...

Bet kodėl Onutė nepaklausė Jonuko?

PAINUS UŽDAVINYS

Vienoje pusėje upės stovi trys ponai ir trys plėšikai. Jie nori persikelti į kitą pusę. Prie kranto vandenyje prišta valtys, į kurią telpa tiktai du žmonės. Kaip jie turi keltis, kad plėšikai nenuskriaustų ponų? Reikia atsiminti, kad nei vienoje, nei kitoje pusėje upės negali būti plėšikų persvara — negali būti plėšikų daugiau, kaip ponų.

NAUJI ŽODŽIAI

Pridėkite vieną raidę žodžio pradžioje, kad gautumėte naują žodį, kurio reikšmė yra duota.

- | | |
|---------------------------|-----------|
| 1. Vilnis. | -anga. |
| 2. Irgi mergaitės vardas. | -Irutė. |
| 3. Rūkas, migla. | -aras. |
| 4. Ant jo rodo filmas. | -kranas. |
| 5. Teismo procesas. | -yla. |
| 6. Vaisius. | -riaušės. |
| 7. Kliuviny. | -liūtis. |
| 8. Kuro medis. | -alka. |
| 9. Dažai veidui tepti. | -rimas. |
| 10. Pats karštis. | -karštis. |

RUDENS LAPO GALVOSŪKIS



Skersai:

3. Pirmasis Lietuvos karalius.
6. Kur skraido paukščiai.
8. Smailus įrankis.
9. Vandens apsupta žemė.
10. Lietuvaičių gėlė.
12. Rudenį krenta —.

Žemyn:

1. Lietuvos sostinė.
2. Laikinoji Lietuvos sostinė.
3. Kas mūsų laukia rudenį.
4. Jungtukas.
5. Kas nepadės daikto į vietą, jo —.
11. Upė —.

Paruošė Regina Čepulytė

Nuspalvuokite plotus, kurie pažymėti tašku.



MISLĖS

Dieną ir naktį išplėtęs akis.

Kaip jaunas buvau klonis, kalnus ariau, kaip pasenau, mergas šokt vedžiau.

Visi jodo, niekas nepašeria.
Vienas bėga, antras geria, trečias auga.
Raudonas medis gražiai gieda.
Žiemą nusivilk, pavasarį apsivilk ir pabalo, o vasarą paraudo-
navo.

MINKLĖS

Kas juodas, o pasaulį apšviečia?
Kodėl mes einame į lovą?
Kas eina po vandeniu, virš vandens ir jo neliečia?
Kas eina nuo Kauno iki Vilniaus ir nejuda?
Kodėl gaidys užsimerkęs gieda?

Surinko Birutė Vindašienė

PASIJUOKIME....

Tomas: "Man patinka tavo laikrodis.
Ar jis tikrai eina?"

Rimas: "O, taip. Tikrai".

Tomas: "Tai kada jis grįš atgal?"

Tėvas (peikdamas sūnaus didelius
norus): "Jonuk, tu esi tikras
paršelis. Ar tu žinai, kas yra
paršelis?"

Jonukas: "Taip, tėtė. Paršelis yra
kiaulės mažas sūnelis".

Motina: "Ka sakė tavo tėvas, kai nu-
krito nuo kopėčių?"

Sūnelis: "Ar man išleisti visus ne-
gražius žodžius?"

Motina: "Žinoma, mielas".

Sūnelis: "Nieko".

Mergytė: "Mama, ar kūdikėliai atei-
na iš dangaus?"

Mama: "Taip, brangute".

Mergytė: "Už tai jie taip labai mėgs-
ta ramybę, ar ne?"

Teta: Na, Nijole, ar elgeisi didvyriš-
kai pas dantų gydytoją?

Nijolė: Taip, teta.

Teta: Tai gerai! Čia tas doleris, ku-
rį pažadėjau, o dabar pasakyk
ką jis tau darė.

Nijolė: Ačiū, teta. Jis Jonukui iš-
traukė du dantis.

Kaziukas: Ar rašalas labai brangus,
tėveli?

Tėtis: Ne, kodėl?

Kaziukas: Kadangi mama susirūpino
kai rašalą išpyliau ant naujojo
kilimo.

Jonukas: "O, mama, kodėl aš ir vėl
turiu plauti savo veidą prieš
valgi?"

Mama: "Kadangi tu ir vėl išsitepei".

Jonukas: "O kodėl aš negaliu užsi-
pudruoti, taip kaip ir tu?"

Surinko Birutė Vindašienė

Vytukas visą dieną medžiojo džunglių gelse. Padėkite
jam saugiai grįžti į stovyklą, nes vakaras jau nebetoli.



Gatvė, kurioje gyvenu

(Rašinėlis laimėjo I-ją vietą
"Eglutės" konkurse)

Jurgis Bradūnas

Mano gatvė yra maždaug 2½ mylių ilgio. Ji yra nelabai plati. Mūsų gatvės skiriasi nuo kitų, nes kitoje pusėje nėra namų, o prasideda parkas. Judėjimas čia yra labai mažas, todėl labai smagu miegoti. O kai "saulelė raudona, vakaras netoli...", tai labai gražiai matyti besileidžianti saulė. Pas mus gatvėje vaikai nesisidaužo, o eina galvom parke. Ten žaidžia futbolą, beisbolą ir kitus įvairius žaidimus. Mūs gatvės susikryžiuoja su ypatingu keliu U. S. No. 1, kuris tiesiog nueina į Vašingtoną, Amerikos sostinę. Seniau, dar prez. Vašingtono laikais, kur dabar mūsų gatvė ir namas, buvo upelis. Aš tai suži-



nojau ir seno mūsų miesto žemėlapiu. Net keista, kai pagalvoju, kad, kur dabar mūsų namas, buvo upelis. Kartą net sapnavau, kad tas upelis bėga po mūsų namu ir vis atrodo, kad namas pradeda svyruoti ir pamažu grimsti į žemę. Šiaip nieko ypatingo mūsų gatvėje neatsitinka. O kas bus ateityje?

Nieks nežino, tiktai Dievas,
Kas po šimto metų bus.
O gal ežeras koks vienas
Mano gatvėje banguos.

Gyvasis žaislas

(Eilėraštis laimėjo II-ją vietą
"Eglutės" konkurse)

Elena Bradūnaitė

Atsibodo man lėlytės
Ir šuniukai ir katytės,
Aš jau didelė esu —
Jų nenoriu iš tiesų.

Nors ir keista, bet tikrai
"Sutvarkyti" mūs žaislai;
Ir ant sofos ir ant lovos
Kur tik žiūrai, lėlių kojoms.



Kas žaislus visur išmėto?
Neatspėsit nė iš lėto.
Paskaitykite toliau
Ir žinosit, kaip baigiau.

Tas išdaigas darinėja
Miela mano padėjėja
Ji maža sesuo Lionytė —
Mano žaislas ir lėlytė.



Kada gi ta "Eglutė" ateis?

Mūsų jauniausias
"Eglutės" skaitytojas —
Kęstutis Abelkis
iš Hollywood, California

PRIEŽODŽIAI

Savi marškiniai už svetimą švarką brangesni.

Suktas žmogus ugny nedega, vandeny neskęsta, tik nuo savo gudrumo žūva.

Dar meška girioj, o jos odą dera.

Žmogus šaudo, Dievas kulkas nešioja.

Ir kiškis lapės nebijotų, kad vilko nagus turėtų.

Kiekviena duobė turi dugną.

Nuo vilko bėgo, ant meškos užklupo.

Gera duktė motinos širdį nutildo, bloga — plaukus pražildo.

RUGSĖJO MĖNESIO GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI:

Nauji žodžiai: psl. 26. — 1. karas, 2. voras, 3. adata, 4. badymas, 5. dantis, 6. karklas, 7. nardymas, 8. kaulas, 9. barimas, 10. klaida, 11. drugys, 12. košimas, 13. paltas, 14. kraštas, 15. ašaka.

Suraskite žodžius: psl. 26. — 1. ežeras, 2. krantas, 3. beržas, 4. vardas, 5. laužas, 6. oras, 7. miškas, 8. šeimnininkas, 9. takas, 10. svogūnas.

Obuolio galvosūkis — Skersai: 1. vokas, 2. obuolys, 3. laiko. Išilgai: 4. loja, 5. krosnis, 6. asla.

Mįslės: žvakė; vėžys; adata ir siūlas; kopūsto galva; svogūnas; raktas; kalendorius; vainikas; šešėlis.

Čiru-čiru, kelk, smuikeli,
Visą gamtą iš miegų
Ir dainuok, kaip žvaigždės mirga
Ežerėly ant bangų...

Pinki pasaką auksinę,
Iš saldžių širdies svajonių,
Tiktai niekur neišveski
Iš žalių gimtinių klonių.

Te gegužio žiedas žydi,
Tegu skamba mūs daina,
Kaip čiurlenimas upelio,
Kaip pavasaris jauna...

Šoks Boružė raudonsparnė,
Laumžirgeliai šoks visi,
Ir šauks kmynai, ir šauks smilgos:
Burtininkas tu esi.

(Iš I dalies psl. 24)

Vyt. Tamulaičio

SVIRPLIO MUZIKANTO KELIONĖS

"Eglutės" dešimtmečio proga
leidžiamas leidinėlis

Abi dalys galima užsisakyti

Pirmosios dalies kaina \$2.50

Antrosios dalies — \$3.00

50¢ nuolaida

"Eglutės" skaitytojams.

Abi dalys kartu — \$5.00

"Eglutės" skaitytojams \$4.50

Užsakymus siųsti:

"Eglutė"

Immaculate Conception Convent

R. F. D. 2,

Putnam, Connecticut



ALP 1785
LKA

SPALIO ŠVENTĖS

ir VARDINĖS

1. Remigijus / Mantas, Alka
2. Angelai Sargai, Modestas / Girutis, Pavandė
3. Teresė Kūdikielio Jėzaus / Milgintas, Alanta
4. Pranciškus iš Asyžiaus, Domina / Mastautas, Eivydė
5. Placidas, Gala / Palemonas, Gilda
6. Brunonas, Epifanija / Budivydas, Vyta
7. **MARIJA ROŽINIO KARALIENĖ**
Sergijus, Justina / Butrimas, Eivenė
8. Brigita, Nestoras / Daugas, Gaiva
9. Dionyzas, Publija / Dauknitas, Eglė
10. Pranciškus Borgia / Gilvydas, Jaunė
11. **MARIJOS MOTINYSTĖ**
Eufridas, Pacida / Rindaugas, Daugvydė
12. Amelijus, Relinda / Gantas, Deimena
13. Eduardas, Geraldas / Mintas, Žemyna
14. Kalistas, Fortunata / Lygandas, Gendrė
15. Teresė iš Avilos, Leonardas / Gailiminas, Rugilė
16. Jadvyga, Aurelija / Gudigirdas, Dova
17. Margarita Marija Alacoque / Kintautas, Gytė
18. Lukas / Jodotas, Jaugilė
19. Petras iš Alkantaros, Kleopatra / Sangėla, Kantra
20. Jonas Kantietis, Adelina / Minimantas, Lėta
21. Hilarijonas, Uršulė / Rikantas, Gilanda
22. Verekundas, Alodija / Sudimantas, Minė
23. Alucijus, Domitas / Sidaugas, Ramutė
24. Rapolas Arkangelas, Gilbertas / Valmantas, Gluoda
25. Krizantas, Darija / Švitrigaila, Skalva
26. Evaristas, Alanas / Liubertas, Mingintė
27. Gaudijozas, Kristeta / Vytautas, Tautmilė
28. Simonas ir Judas Tadas / Gaudrimas, Agila
29. Narcizas, Elfreda / Barutis, Tolvydė
30. **KRISTUS KARALIUS.**
Darata, Artemas / Minvainas, Miklausa
31. Arnulfas, Bega / Mastvilas, Tanvilė

EGLUTĖ SVEIKINA VISUS,

KURIE ŠVENČIA VARDINES!